

EUROOPA ÜHENDUSTE ESIMESE ASTME KOHUS
(Esimene koda, laiendatud koosseis)
22 märts 2000*

Liidetud kohtuasjades T-125/97 ja T-127/97,

The Coca-Cola Company, registreeritud asukoht Wilmington, Delaware, Ameerika Ühendriigid, esindajad: M. Siragusa, Rooma advokatuur, ja N. Levy, Inglismaa ja Walesi England and Wales, dokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis: advokaadibüroo Elvinger ja Hoss, 15 Côte d'Eich,

Coca-Cola Enterprises Inc., registreeritud asukoht Atlanta, Georgia, Ameerika Ühendriigid, esindajad: P. Lasok QC, ja M. Reynolds, Inglismaa ja Walesi Ülemkohtu advokaadid, dokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis: advokaadibüroo Zeyen, Beghin ja Feider, 56-58 Rue Charles Martel,

hagejad,

versus

Euroopa Ühenduste Komisjon, esindaja: W. Wils, komisjoni õigustalitus, dokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis: c/o õigustalituse juures tegutsev riigiametnik C. Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg,

kostja,

keda toetavad

The Virgin Trading Company Ltd, registreeritud asukoht London, esindajad: I. Forrester QC, Soti advokatuur, dokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis: advokaadibüroo A. May, 31 Grand-Rue,

ja

Saksamaa Liitvabariik, esindajad: nõunik W.-D. Plessing ja vanemametnik C.-D. Quassowski, Föderaalne Rahandusministeerium, aadress: Graurheindorfarstraße 108, Bonn, Germany,

menetlusse
astujad

mille esemeks on nõue, et Kohus tühistaks komisjoni otsuse 97/540/EÜ, 22. jaanuar 1997, koondumise kokkusobivaks kuulutamise kohta ühisturu ja Euroopa Majanduspiirkonna lepingu toimimisega (kohtuasi IV/M.794 Coca-Cola/Amalgamated Beverages GB) (EÜT 1997 L 218, lk. 15) põhjendava osa,

- Menetluse keel: Inglise keel

EUROOPA ÜHENDUSTE ESIMESE ASTME KOHUS (esimene koda, laiendatud koosseis)

koosseisus: president B. Vesterdorf, kohtunikud, V. Tiili, J. Pirrung, A.W.H. Meij ja M. Vilaras,

Kohtusekretär: H. Jung,

arvestades kirjalikku menetlust ja sellele järgnenud ärakuulamist 8. juulil 1999,

on teinud järgmise

otsuse

1 Hageja, The Coca-Cola Company (edaspidi TCCC) ja Inglise seaduse kohaselt asutatud ettevõtte Cadbury Schweppes plc (edaspidi CS) omavad õigusi erinevate Suurbritannias ja mujal turustatavate gaseeritud karastusjookide kaubamärkidele. Nad toimetavad iseseisvatele villimisettevõtetele nende kaubamärkide all turustatavate jookide valmistamiseks vajaminevad kontsentraadid ja koostisained ja volitavad neid nende jooke teatud territooriumil levitama ja turustama.

2 Amalgamated Beverages Great Britain (edaspidi ABGB), kes on TCCC ja CS tütarettevõtte, vastutas nende ettevõtete jookide villimise, levitamise, müügiesituse ja turustamise eest oma tütarettevõtte Coca-Cola & Schweppes Beverages Limited (edaspidi CCSB) vahendusel.

3 Coca-Cola Enterprises Inc. (edaspidi CCE) on üks maailma suurimaid TCCC toodete villijaid. See asutati 1986. aastal, kui TCCC hakkas oma villimistegevust USAs ühendama ja pakkus avalikkusele müügiks 51% CCE aktsiatest. Lisaks oma tegevusele USAs sai CCEst alates 1993. aastast tehtud rea ostutehingute tulemusel ka TCCC toodete villija Belgias, Prantsusmaal ja Madalmaades.

Vaidluse juriidiline ja faktiline tagapõhi

4 Käesolevat hagiavaldust tuleb vaadelda laiemas kontekstis, st. komisjoni poolt EÜ asutamislepingu artiklite 85 ja 86 (praegused artiklid 81EC ja 82EC) alusel TCCC ja/või tema villimisettevõtete vastu algatatud konkurentsimenetluste taustal. Esimene neist menetlustest algatati 1987. aasta septembris asutamislepingu artikli 86 alusel TCCC itaalia tütarettevõtja The Coca-Cola Export Corporation (edaspidi TCCEC) vastu, mille käigus komisjon avaldas arvamust, et nimetatud ettevõttel on gaseeritud koolamaitsete jookide (edaspidi koolajookide) turul turgu valitsev seisund. Selle menetluse käigus jäi TCCEC eriarvamusele küsimuses, kas koolajookid moodustavad eraldi turu ja kas tal on sellel turul turgu valitsev seisund, nagu väideti, kuid kohustus täitma liikmesriikide turustajatega sõlmitud kokkulepetega seotud teatavaid kohustusi (pressiteade IP/90/7). CCE võttis endale samasuguse kohustuse käesoleva hagi esemeks olevas otsuses.

5 Dokumentidest ilmneb, et TCCC väidetakse liidripositsioon koolajookide turul võeti uuesti jutuks seoses kaebusega, mis puudutas asutamislepingu artikli 86 rikkumist ja mis

esitati 1993. aastal prantsuse villimisettevõtte ja TCCC tütaretevõtte Coca-Cola Beverages SA (edaspidi CCBSA) vastu. Dokumentidest on ka näha, et 1995. aasta augustis väitis komisjon, et CCBSA on Prantsusmaa koolaturul turgu valitsev seisund ja ta on seda seisundit asutamislepingu artikli 86 tähenduses kuritarvitanud.

6 Komisjon sai 9. augustil 1996 CCElt teate, mis puudutas kontrolli ettevõtjate koondumise üle ja mis esitati vastavalt Nõukogu määrusele (EMÜ) nr 4064/89, 21. detsember 1989, kontrolli kehtestamise kohta ettevõtjate koondumiste üle.

7 Tegevus, millest anti teada, puudutas CS ja TCCC vahelist kokkulepet likvideerida ABGB ja müüa selle aktsiad CCEle, kes tol ajal ei tegelenud Suurbritannias ärilise tegevusega.

8 Komisjon kuulutas oma otsusega nr (EÜ) 97/540, 22 jaanuar 1997, nimetatud tegevuse vastavalt määruse nr 4064/89 artikli 8 lõikele 1 kokkusobivaks ühisturuga ja Euroopa Majanduspiirkonna Lepingu toimimisega (kohtuasi IV/M.794 - Coca-Cola/Amalgamated Beverages GB) (EÜT 1997 L 218, lk 15, edaspidi otsus või vaidlustatud otsus).

9 Nimetatud otsuses leidis komisjon muuhulgas, et: esiteks, TCCCI on võimalus mõjutada otsustavalt CCEd ja seetõttu on TCCCI määruse nr 4064/89 tähenduses CCSB üle valitsev mõju; teiseks, Suurbritannias müüdadavad koolajooigid on teadaantaud koondumise hindamise seisukohalt asjakohane turg ja kolmandaks, CCSBI on Briti koolaturul turgu valitsev seisund. Sellegipoolest tõdes komisjon (otsuse paragrahvis 214), et:

Kuigi ettepannud toiming tooks kaasa struktuurimuutuse, mis omakorda võib muuta CCSB turukäitumist ... pole võimalik piisavalt vahet teha võimaluste vahel, mis oleksid ettepannud tegevuse otseseks tagajärjeks ja võimaluste vahel, mis praeguse CCSB struktuuri juures on juba olemas, et teha järeldus, mille kohaselt ettepannud toiming tugevdaks CCSB juhtivat seisundit Suurbritannia koolaturul määruse nr 4064/89 (ühinemiste määruse) artikli 2 tähenduses.

10 Komisjon pööras oma otsuses tähelepanu CCE kohustusele, et niikaua kui CCEl on CCSB üle valitsev mõju, täidab ka CCSB kohustusi, mille TCCEC andis komisjonile 1989. aastal (vt. paragrahv 4) ja hoidub teatud ärialastest teguviisidest, mida turgu valitsevas seisundis oleva ettevõtte puhul peetakse ebaseaduslikuks. Vastavalt otsuse paragrahvile 212 peaks see kohustus leevendama mõningaid kahtlusi, mis kolmandatel isikutel menetluse käigus tekkisid.

Menetlus

11 Nendel asjaoludel algatasid TCCC ja CCE Esimese Astme Kohtu kantseleile 22. aprillil 1992 esitatud kahe hagiavaldustega nimetatud otsuse kehtetuks tunnistamiseks kohtuasjad T-125/97 ja T-127/97.

12 Komisjon esitas 2. juunil 1997 Esimese Astme Kohtu kantseleile esitatud dokumentides vastuväite, et mõlemad higid on vastuvõetamatud. CCE ja TCCC esitasid selle vastuväite suhtes oma arvamused 5. ja 8. septembril.

- 13 Virgin Trading Company Limited (edaspidi Virgin) esitas Esimese Astme Kohtu kantseleile 29. septembril menetlusse astumise avalduse, et toetada mõlemas kohtuasjas komisjoni nõudeid.
- 14 TCCC ja CCE vaidlustasid 16. oktoobril 1997 kirjalikult Virgini seadusliku huvi menetlusse sekkuda ja palusid vastavalt kodukorra artikli 116 lõikele 2, et teatavaid käesoleva menetluse käigus Esimese Astme Kohtule üle antud dokumente käsitletaks konfidentsiaalsetena.
- 15 Saksa Liitvabariik esitas 30. oktoobril 1997 kirjaliku avalduse, milles ta palus luba komisjoni nõuete toetamiseks mõlemasse menetlusse astuda.
- 16 CCE ja TCCC esitasid Esimese Astme Kohtu kantseleile 3. novembril 1997 avaldused, milles kumbki palus luba astuda vastavalt kohtuasjade T-125/97 ja T-127/97 menetlusse sooviga toetada teineteise nõudeid.
- 17 Komisjon avaldas 10. novembril 1997 kirjalikult arvamust, et Virgini menetlusse astumise avalduse osas ei ole TCCC ja CCE nõue käsitleda dokumente konfidentsiaalsetena põhjendatud ning et ka teatavate asjaolude konfidentsiaalse käsitlemisega Saksa Liitvabariigi osas ei saa nõustuda.
- 18 Komisjon esitas 12. novembril 1997 kirjaliku vastuväite CCE ja TCCC menetlusse astumise avaldustele.
- 19 CCE ja TCCC esitasid Esimese Astme Kohtu Kantseleile 19. ja 21. novembril 1997. avaldused, et teatavaid teineteist puudutavaid dokumente tuleks käsitleda konfidentsiaalsetena.
- 20 Oma hagiavalduse toetuseks viitab TCCC 7. juulil 1998 kuupäevaga kirjas teatavatelt konkurentsiorganitelt pärinevatele dokumentidele näitamaks, et vaidlustatud otsust, ja eriti selle järeltõlge asjakohase turu definitsiooni kohta, olid kohtud ja konkurentsioorganid Prantsusmaal, Itaalias ja Leedus juba tema huvide vastaselt arvestanud ... Komisjon väljendas oma arvamust nende dokumentide sisu kohta kirja teel 28. augustil 1998.
- 21 Esimese Astme Kohtu Esimese Koja president rahuldab 18. märtsil 1999 kohtumäärusega nii Virgini kui ka Saksa Liitvabariigi menetlusse astumise avaldused ja lükkas samas tagasi TCCC ja CCE avaldused.
- 22 Sama määrusega rahuldati hagi vastuvõetamatuse väite menetlemise ajaks ajutiselt TCCC ja CCE palved, et nende teineteist käsitlevaid dokumente tuleks käsitleda konfidentsiaalsetena.
- 23 Esimese Astme Kohus otsustas 9. aprillil 1999, et mõlemad kohtuasjad antakse lahendada Esimese Koja laiendatud koosseisule.
- 24 Pärast ettekandja-kohtuniku ettekande ärakuulamist, otsustas Esimese Astme Kohus avada suulise menetluse, et teha otsus hagi vastuvõetamatuse väite kohta. Menetluse organiseerimiseks vastavalt Kohtu kodukorra artiklile 64 palus Kohus komisjonil ja CCEl vastata mõnedele kirjalikele küsimustele ja komisjonil esitada nõuandekomitee 7 jaanuari 1997 koosoleku protokoll koos kõigi dokumentidega, mis sellel koosolekul osalejatele

koosoleku tarbeks välja jagati. Pooled esitasid suulised argumendid ja vastasid küsimustele, mille Kohus neile 8. juuli 1999 kohtuistungil suuliselt esitas.

25 Vastavalt kodukorra artiklile 50 liideti kohtuasjad T-125/97 ja T-127/97 otsuse andmiseks.

Nõuded

26 TCCC palub hagiavalduses Kohtul:

- kuulutada otsus kehtetuks selles osas, kus komisjon leiab, et koolamaitsete karastusjookide tarne Suurbritannias moodustab asjakohase turu, et CCSBI on sellel turul turgu valitsev seisund ja et TCCCI on määruse nr 4064/89 artikli 3 lõike 3 tähenduses CCE üle valitsev mõju;

või alternatiivina

- kuulutada otsus tervikuna kehtetuks niivõrd, kui see on vajalik ülaltoodud järelduste tühistamiseks ja kuulutada, et ABGB omandamine CCE poolt on kooskõlas määruse nr 4064/89 artikli 10 lõike nõuetega;

ja mõlemal juhul

- tunnistada kehtetuks CCE poolt komisjonile 17 veebruaril 1997 antud kohustus ning sellega koos tühistada ka järeldus, mille põhjal komisjon nimetatud kohustust taotles ja selle sai, ehk teisisõnu tõdemuse, et CCSBI on turgu valitsev seisund asjakohasel turul, milleks on koolamaitsete karastusjookide tarnimine Suurbritannia turul;
- mõista kohtukulud sisse komisjonilt;
- rakendada muid meetmeid, mida Kohus peab asjakohaseks.

27 Komisjon palub oma märkustes vastuvõetamatuse väite kohta esiteks, et Kohus vastuvõetamatuse väite tagasi lükkaks või kuulutaks, et vaidlustatud otsuses sisalduval kohustusel ja komisjoni vaidlustatud järeldustel puudub õiguslik mõju ja teiseks, et Kohus nõuaks vastavalt kodukorra artikli 87 lõikele 3 kohtukulud sisse komisjonilt.

28 CC palub hagiavalduses Kohtul:

- kuulutada otsus kehtetuks selles osas, kus komisjon leiab, et TCCCI on määruse nr 4064/89 artikli 3 lõike 3 tähenduses CCE üle valitsev mõju, et koolamaitsete karastusjookide tarne Suurbritannias moodustab eraldi turu ja et CCSBI on sellel turul turgu valitsev seisund;

või alternatiivina

- kuulutada otsus kehtetuks selles osas, kus komisjon leiab, et TCCCI on määruse nr 4064/89 artikli 3 lõike 3 tähenduses CCE üle valitsev mõju, et koolamaitsete karastusjookide tarne Suurbritannias moodustab eraldi turu ja et CCSBI on koolajookide turul Suurbritannias turul turgu valitsev seisund;

- mõista kohtukulud sisse komisjonilt.

29 CCE palub oma märkustes vastuvõetamatuse väite kohta Kohtul kuulutada hagiavaldus vastuvõetavaks ja igal juhul nõuda kohtukulud sisse komisjonilt vastavalt kodukorra artikli 87 lõikele 3.

30 Mõlemal juhul palub komisjon palub Kohtul:

- lükata hagiavaldused vastuvõetamatuse tõttu tagasi;
- mõista kohtukulud sisse hagejatelt.

31 Virgin palub 12. mail 1999 esitatud menetlusse astumise avalduses Kohtul

- lükata hagiavaldused vastuvõetamatuse tõttu tagasi;
- mõista kohtukulud sisse hagejatelt.

32 Saksa Liitvabariik palub 12. mail 1999 esitatud menetlusse astumise avalduses Kohtul lükata hagiavaldused vastuvõetamatuse tõttu tagasi.

Vastuvõetamatuse väide

Poolte argumendid kohtuasjas T-125/97

33 TCCC väidab, et vaidlustatud otsus puudutab teda otseselt ja isiklikult ning et vastavalt EÜ asutamislepingu artiklile 173 (praegu, pärast muudatusi artikkel 230 EÜ) on see vaidlustatav akt.

34 Oma seisundi kohta väidab TCCC esiteks, et on selge, et vaidlustatud otsus teda puudutab. Komisjoni põhiline järeldus, et CCSBI, kes on ainus TCCC toodete villija Suurbritannias, on Suurbritannia koolaturul valitsev seisund, põhineb asjaolul, et CCSB villib ja tarnib TCCC toodet Coca-Colat. Teiseks, nii järeldus, et CCSBI on turgu valitsev seisund kui CCE kohustus piiravad mõlemad oluliselt CCSB kaubanduskäitumist ja mõjutavad seetõttu negatiivselt TCCC toodete müüki.

35 Lõpuks, kui komisjoni järeldus, et TCCCI on CCE üle valitsev mõju, oleks põhjendatud, saaks sellest järeldada, et vaidlustatud otsus puudutab TCCCd otseselt ja isiklikult (kohtuasi 113/77 NTN Toyo Bearing Company vs nõukogu, EKL 1979, lk 1185, paragrahv 9, ja liidetud kohtuasjad 228/82 ja 229/82 Ford vs komisjon, EKL 1984, lk 1129, paragrahv 13).

36 Küsimuse osas, kas tegu on vaidlustatava aktiga, väidab TCCC, et tõdemus turgu valitseva seisundi kohta tekitab CCSBle olulisi ja püsivaid tagajärgi, mis võivad kaasa tuua negatiivseid õiguslikke mõjusid Euroopa Kohtu kohtuasja 60/81 IBM vs komisjon, EKL 1981, lk 2639 (edaspidi IBM kohtuotsus) tähenduses.

37 Esiteks toob valitseva seisundi tuvastamine CCSB jaoks kaasa erilisi kohustusi seetõttu, et asjakohasel turul üldiselt seaduslikuks peetud käitumist saaks pidada valitseva

seisundi kuritarvitamiseks, mis käesoleval juhul mõjuks piiravalt ettevõtte kaubanduslikule tegevusvabadusele.

38 Teiseks võib komisjon seda järeldust hakata ära kasutama nii pooleliolevates kui tulevastes menetlustes. Selles osas jääb TCCC kindlaks oma väitele, et ta ei tea ühetgi juhust, kus komisjon oleks sama ettevõtet puudutavate üksteisele järgnevate menetluste puhul muutnud oma arvamust turu määratlemise või valitseva seisundi suhtes (komisjoni otsused 80/182/EMÜ, 28 november 1979 (IV/29.672 - Floral) ja 82/203/EMÜ, 27 november 1981 (IV/30.188 - Moët et Chandon (London) Ltd), mis puudutab menetlust vastavalt asutamislepingu artiklile 85 (vastavalt EÜT 1980 L 39, lk 51, ja EÜT 1982 L 94, lk 7). TCCC väitel on võimalus, et mõlema - nii tema kui CCSB - vastu esitataks hagi, puhtalt teoreetiline. Virgin Cola Company, kes on TCCC konkurent, esitas komisjonile kaebuse turgu valitseva seisundi kuritarvitamise kohta Ühendkuningriigis vastuolus EÜ asutamislepingu artikliga 86. Vaidlustatud otsuses sisalduv järeldus, et CCSBI oli turgu valitsev seisund, jättis TCCC ilma võimalusest vaidlustada Virgin Cola Company kaebuses esitatud väidet. Samamoodi algatas komisjon 1995. aasta augustis menetluse CCBSA vastu, väites, et CCBSA kuritarvitab oma valitsevat seisundit Prantsusmaa koolaturul. Otsustavat küsimust asjakohase tooteturu definitsiooni osas siiski ei lahendatud, vaid jäädgi ootama menetluse lõpptulemust, mis viis vaidlustatud otsuse tegemiseni.

39 TCCC lisab, et vaidlustatud järeldus tõstab tõenäosust, et talle määratakse tulevas menetluses trahv ja viitab selles osas Euroopa Kohtu otsusele kohtuasjas 8/66 Cimenteries CBR ja teised vs. komisjon, EKL, 1967, lk 75.

40 Kolmandaks näeb TCCC tõsist ohtu, et rahvuslikud kohtud, eriti Ühendkuningriigis, võivad käsitleda vaidlustatud järeldust neile siduvana, mis kahjustaks TCCC seisundit konkureerivate tootemärkide suhtes ja CCSB seisundit võimalike hagejate suhtes (komisjoni märgukiri koostöö kohta rahvuslike kohtute ja komisjoni vahel Euroopa Ühenduste asutamislepingu artiklite 85 ja 86 rakendamisel, EÜT 1993 C 39, lk 6, paragrahv 20, ja kohtuasi C-234/89 Delimitis vs. Henninger Brau, EKL 1991, lk I-935). Sellega seoses viitab TCCC kohtuasjas 77/77 BP vs. komisjon, EKL 1978, lk 1513, langetatud kohtuotsusele, milles Euroopa Kohus võttis menetlusse hagi, kus hageja leidis, et mõni teine hageja võib tulevikus rahvuslikus kohtus mõnes hilisemas kohtuasjas kasutada tema vastu komisjoni järeldust valitseva turuseisundi kuritarvitamise kohta (vaata ka kohtuasi 17/78 Deshormes vs. komisjon, EKL 1979, lk 189, kohtuasi 223/85 RSV vs. komisjon, EKL 1987, lk 4617, kohtuasi 167/86 Rousseau vs. Euroopa Kontrollikoda, EKL 1988, lk 2705, paragrahv 7, ja kohtuasi T-353/94 Postbank vs. komisjon, EKL 1996, lk II-921).

41 Neljandaks rõhutab TCCC, et teatavate liikmesriikide, nagu Ühendkuningriigi, seadusandlus sätestab, et komisjoni otsused on rahvuslike kohtute jaoks siduvad. Selles osas viitab TCCC Inglismaa ja Walesi ülemkohtu otsusele kohtuasjas British Leyland Motor Corp. Ltd vs. Wyatt Interpart Co. Ltd, mille kohaselt esiteks: juhul, kui Euroopa Kohtu otsusega avaldatakse arvamust komisjoni järelduse suhtes, et isik on kuritarvitanud oma turgu valitsevat seisundit, on see otsus vastavalt 1972. aasta Euroopa Ühenduste seadusele siduv ja teiseks: komisjoni otsusel, mida ühenduste kohtuorganites ei ole vaidlustatud, on samasugune õiguslik mõju, kui Euroopa Kohtu otsusel (1979 CMLR 79). Samuti viitab ta kohtuasjas Iberian UK Limited v BPB Industries Limited langetatud kohtuotsusele, milles Ülemkohus jõudis järeldusele, et oleks avaliku õiguse vastane lubada isikul, kes on osalenud konkurentsi puudutavas ühenduse menetluses, vaidlustada rahvuslikus kohtus uuesti komisjoni otsuse pädevust (1996 CMLR 601).

42 TCCC väidab, et CCE võetud kohustus toob kaasa õigusliku mõju ja loob seega vastavalt senisele kohtupraktikale (liidetud kohtuasjad C-89/85, C-104/85, C-114/85, C-116/85, C-117/85 ja C-125/85 kuni C-129/85 Ahlström Osakeyhtiö vs. komisjon, EKL 1993, lk I-1307, Woodpulp) tema hagi vastuvõetavuseks eraldiseisva ja sõltumatu aluse. TCCC sõnul seisneb nimetatud kohustuse õiguslik mõju selles, et CCSB ei saa kasutada potentsiaalselt kasumlikke äristrateegiaid, mida tema konkurendid tohivad vabalt kasutada ning tõstab tema jaoks trahvide määramise riski.

43 TCCC väidab edasi, et asjaolu, et teadaantud tegevus kiideti vaidlustatud otsuses heaks, ei mõjuta negatiivselt tema esitatud hagi vastuvõetavust ning Esimese Astme Kohtu poolt kohtuasjas T-138/89 NBV ja NVB vs komisjon, EKL 1992, lk II-2181 (edaspidi NBV ja NVB) antud kohtuotsus ei anna põhjust järeldada vastupidist.

44 Esiteks, sõltumata sellest, et teadaantud koondumine otsustati heaks kiita, avaldavad nii turgu valitseva seisundi kohta tehtud järeldus kui ka CCE poolt võetud vaidlustatud kohustus CCEle negatiivset mõju seeläbi, et CCE peab võtma endale erikohustusi ja lõpetama tegevused, mida võidakse lugeda kuritarvituseks.

45 Teiseks, erinevalt kohtuasja NBV ja NVB hagejatest ei ole TCCC osapool, kes komisjoni menetluses oleks oma eesmärgi saavutanud.

46 Kolmandaks põhineb kohtuasjas NBV ja NVB hagejate väide, et rahvuslike kohtute menetluses olevates asjades võidakse nende kahjuks viidata vaidlustatud otsuse põhjendustele, eeldusel, et rahvuslikud kohtud kiidavad heaks komisjoni hinnangu teadaantud lepingute konkurentsi kahjustava mõju kohta, kuid lükkavad tagasi järelduse, et puudub mõju ühendusesisele kaubandusele. Käesolevas asjas ei tähenda võimalus, et rahvuslikud kohtud võivad kasutada järeldust turgu valitseva seisundi kohta TCCC vastu sugugi seda, et nimetatud kohtud lükkavad samas tagasi vaidlustatud otsuse mõne muu osa.

47 Kui hagiavaldus siiski vastuvõetamatuks kuulutatakse, palub TCCC Esimese Astme Kohtul eelpool nimetatud riski vältimiseks määrata, et komisjoni järeldus turgu valitseva seisundi olemasolu kohta polnud vajalik ning et käesolevas asjas puudub tal õiguslik mõju.

48 Sellega seoses märgib TCCC, et kui komisjon võttis määruse nr. 4064/89 artikli 8 lõike 2 alusel vastu vaidlustatud otsuse, ei olnud komisjonil vaja anda lõplikku määratlust turgu valitseva seisundi ja asjakohase turu ulatuse küsimustele. Tema arvates on järeldusi vaja ainult siis, kui komisjon annab määruse nr. 4064/89 artikli 8 lõike 3 alusel otsuse, millega kuulutab koondumise ühisturu reeglite vastaseks (vt. kohtuasi 7/82 GVL vs. komisjon, EKL 1983, lk 483, paragrahv 23). Selles osas viitab TCCC komisjoni praktikale hoiduda arvamuse avaldamisest küsimustes, mille arutamine ei ole vajalik - eriti siis, kui on ilmne, et teadaantud tegevusel puudub turule konkurentsi kahjustav mõju, nagu see on käesolevas asjas.

49 TCCC järeldab, et kui vaidlustatud järeldusi kohtulikult läbi ei vaadata, satub ohtu õiguskindlus, sest ajaosalised ettevõtted peavad need järeldused omaks võtma või siis suhtuma neisse kui õigustühistesse. TCCC leiab, et tal on õigus kindlalt teada, millised on tema õigused ja kohustused, et ta võiks sellest lähtuvalt otsustada, kuidas edasi tegutseda (kohtuasi 169/80 Gondrand, EKL 1981, lk 1931, paragrahv 17, ja kohtuasi 78/74 Deuka, EKL 1975, lk 421).

50 Komisjon väidab, et kuna hagiavalldus ei puuduta otsuse resolutiivosa, vaid ainult osa otsuse põhjustest, tuleb hagiavalldus ilmse vastuvõetamatuse tõttu tagasi lükata. Komisjon märgib, et akti põhjendusi saab vaidlustada ainult ulatuses, milles nad toetavad isiku huvidele negatiivset mõju avaldava akti resolutiivosa (eelpool viidatud kohtuasi NBV ja NVB, paragrahv 31). Vaidlustatud otsuse resolutiivosa ei loo õiguslikku mõju, mis võiks hageja huvisid negatiivselt mõjutada, sest see kuulutab teadaantud tegevuse ühisturuga kokkusobivaks ilma, et seaks sellele määruse nr. 4064/89 artikli 8 lõike 5 tähenduses mingeid tingimusi või kohustusi.

51 Komisjon argumenteerib, et CCSB erikohustus mitte kahjustada oma käitumisega loomulikku konkurentsi ühisturul (kohtuasi Michelin vs komisjon, EKL 1983, lk 3461) tuleneb otseselt asutamislepingu artikli 86 mõjust ja komisjonil ei ole mingit vajadust selles küsimuses otsust langetada. Sellega seoses lisab komisjon, et vaidlustatud otsuse resolutiivosa ei sisalda mingit järeldust turgu valitseva seisundi olemasolu kohta.

52 Võimalike tagajärgede suhtes, mida selline vaidlustatud otsuse põhjustes sisalduv järeldus võib tulevikus avaldada kohtuasjade käsitlemisele asutamislepingu artikli 86 alusel, märgib komisjon, et iga otsus, mis rakendab seda artiklit, sisaldab ka põhjustatud hinnangut turgu valitseva seisundi olemasolu ja selle kuritarvitamise kohta, mida saab ühenduse kohtuorganites vaidlustada.

53 Hageja argumendi suhtes, et hageja turgu valitseva seisundi tuvastamine seab hageja ohtu, et talle võidakse teistes kohtuasjades trahve määrata, märgib komisjon, et vastava kohtupraktika alusel on selge, et selline järeldus iseenesest ei kujuta endast süüdistust asjassepuutuva ettevõtte vastu (eelpool viidatud kohtuasi Michelin vs. komisjon, paragrahv 57). Ning igal juhul, kuna need huvid puudutavad õiguslikku olukorda, mis võib - kuid ei pruugi - tulevikus tekkida, ei saa see olla põhjuseks, miks hagiavalldus vastuvõetavaks tuleks kuulutada (eelpool viidatud kohtuasi NBV ja NVB, paragrahv33).

54 Komisjon väidab, et vastupidiselt hageja argumentidele on rahvuslike kohtute jaoks siduv ainult koondumise ühisturuga kokkusobivaks kuulutamise otsuse resolutiivosa, ja mitte järeldused, mida ei loeta operatiivosa toetavate põhjenduste vältimatuks osaks. Lisaks, nagu Kohus märkis ka kohtuasjas NBV ja NVB, võivad rahvuslikud kohtud kahtluse puhul alati pöörduda eelotsuse saamiseks Euroopa Kohtusse.

55 Argumendi osas, et teatavate liikmesriikide, nagu näiteks Ühendkuningriigi, seadusandluse kohaselt on komisjoni otsused rahvuslikele kohtutele siduvad, väidab komisjon vastu, et hageja viidatud kohtuasjad puudutavad turgu valitseva seisundi kuritarvitamise tuvastamist, mida juba definitsioonist lähtuvalt ei saa vaidlustada rahvuslikes kohtutes enne, kui need on vaidlustatud ühenduse kohtutes või juhul, kui hagiavalldus on tagasi lükatud, mis praegusel juhul ei ole nii. Lisaks oleks ühenduse õiguse autonoomsuse ja ülimuslikkuse põhimõtete vastane, kui kehtetuks kuulutamise hagi vastuvõtmine peaks sõltuma rahvusliku seaduse erijoontest.

56 Viimaseks väidab komisjon, et CCE poolt võetud kohustus võiks olla hagiavallduse vastuvõetavuse aluseks, kuna see kohustus ei kuulu otsuse resolutiivosa juurde, sellega ei ole seotud muid kohustusi ega tingimusi määruse nr. 4064/89 artikli 8 lõike 2 teise punkti mõistes ega kujuta see endast ka vältimatut osa otsuse resolutiivosa toetavatest põhjendustest.

Seda analüüsi kinnitavad kaks kirja, mille ühinemise järelevalve grupi (Merger Task Force - edaspidi MTF) juhataja Hr. Drauz saatis CCEle 8. ja 9. jaanuaril 1997.

57 TCCC väidab oma märkustes vastuvõetamatus väite kohta, et kuna komisjoni peamine argument põhineb vaidlustatud järelduste asukohale otsuses, mitte aga nende võimalikel õiguslikel mõjudel, on see vastuolus IBM kohtuasjas antud otsusega. Lisaks lähtus Euroopa Kohus eelpool mainitud Woodpulpi kohtuasjas kohustuste keerukatele õiguslikele mõjudele üldiselt, ega viidanud sellele, et vaidlustatud kohustust ei mainitud vaidlustatud otsuse resolutiivosas, vaid et see kujutas endast otsuse lisa ning leidis, et nimetatud kohustus on akt, mida saab vaidlustada.

58 TCCC vaidlustab ka komisjoni väite, mille kohaselt vaidlustatud järeldused ei ole otsuse resolutiivosale vältimatuks toetuseks ja seetõttu ei kuulu kohtuliku läbivaatuse alla. Esiteks jätab selline väide tähelepanuta asjaolu, et komisjoni järeldusel turgu valitseva seisundi olemasolu kohta, kui see on põhjendatud, on õiguslik mõju isegi siis, kui see ei ole otsuse resolutiivosale vältimatuks toetuseks. Teiseks, just selle väite põhjal, et CCEl on turgu valitsev seisund, leidis komisjon, et kuna pole piisavaid tõendeid, mis lubavad järeldada, et teadaantud tegevus tugevdab turgu valitsevat seisundit, tuleb see tegevus kuulutada ühisturu reeglitega kooskõlas olevaks (otsuse punkt 215).

59 TCCC väidab samuti, et vastupidiselt komisjoni ütlustele, ei välista asjaolu, et asutamislepingu artiklil 86 on otsene õiguslik mõju, sellise hagiavalduse vastuvõtmist, mis on esitatud nimetatud sätet rakendava otsuse kehtetuks kuulutamiseks.

60 Küsimusele, kas mõnel ettevõttel on turgu valitsev seisund, saab vastata ainult pärast keerukat juriidilist, majanduslikku ja faktilist uurimist, mis põhineb paljude tegurite analüüsil. Käeoleval juhul näitab asjaolu, et turgu valitseva seisundi analüüs võttis otsuses enda alla 63 paragrahvi, et vaidlustatud järeldusel oli siin suur tähtsus ja lubab oletada, et komisjon ei kavatse tulevikus seda küsimust CCSBga seotud menetlustes uuesti uurima hakata. Lisaks ei olnud ka kõik nõuandekomitee liikmed turgu valitseva seisundi olemasolu suhtes samal arvamusel (koondumiste nõuandekomitee arvamus, mis anti komitee 42. koosolekul 7. jaanuaril 1977 seoses otsuse projektiga kohtuasjas IV/M.794 - Coca-Cola Enterprises/Amalgamated Beverages Great Britain, EÜT 1997 C 243, lk 12).

61 TCCC sõnul ei ole asjakohane komisjoni väide, et iga tulevikus asutamislepingu artikli 86 alusel tehtav otsus, milles tuvastatakse turgu juhtiva seisundi olemasolu, peab alati sisaldama põhjendusi, sest käesolevas asjas on küsimus selles, kas sellised põhjendused põhinevad varem sama ettevõtte kohta tehtud otsustes sisalduvatel järeldustel, nagu otsuse 92/163/EMÜ, 24 juuli 1991 (IV/31.043 - Tetra Pak II) (EÜT 1992 L 72, lk 1, paragrahvid 93 ja 98) puhul. Lisaks viitas komisjon juba kohtuasja IV/M.833 - The Coca-Cola Company/Carlsberg A/S käigus esitatud vastuväiteteatistes järeldustele, mis puudutasid vaidlustatud otsuses sisalduvat asjakohase turu definitsiooni.

62 Vaidlustatud otsuse õigusliku mõju suhtes rahvuslikele kohtutele väidab TCCC, et vastupidiselt komisjoni argumentidele ei järeldu kohtuasjast NBV ja NVB, et rahvuslik kohus peab arvestama ainult konkurentireegleid rakendava otsuse resolutiivosaga. Selle argumendi toetuseks viitab hageja Belgia konkurentsinookogu (Conseil de la Concurrence) otsusele 23 maist 1997 nr. 97-C/C-12 menetluses P& G/Tambrands ning Itaalia konkurentsiameti otsusele menetluses Finmeccanica/Aviofer (Bollettino No 52/26, 1997), milles ametivõimud tuginesid

asjakohase turu määratlemisel komisjoni varasemastes otsustes sisalduvatele järeldustele ja hinnangutele.

63 TCCC lisab, et kuigi komisjoni otsused ei ole rahvuslikele kohtutele siduvad, tuleb ikkagi arvestada asjaoluga, et rahvuslikud kohtud, nagu ka rahvusliku konkurentsioorganid, on tegelikkuses seotud eelnevate otsustega, mida komisjon samade osapoolte kohta on langetanud. TCCC sõnul ei ole asjakohane ka komisjoni argument, et EÜ asutamislepingu artikli 177 (praegu artikkel 234 EÜ) kohane eelotsusemenetlus võimaldab TCCC-l esitada vaidlustatud järeldused kohtule läbivaatamiseks, sest kui rahvuslik kohus peaks mõnes tulevases menetluses, milles osalevad samad pooled, otsustama, et ta võtab arvesse vaidlustatud otsuses sisalduvaid järeldusi, ei tõuseks sellest asutamislepingu artikli 177 tähenduses küsimust otsuse enda kehtivuse ega tõlgenduse kohta.

64 Lisaks vaidlustab TCCC väite, nagu oleks vaidlustatud kohustus võetud vabatahtlikult ja et selle eesmärk oli vaid leevendada kolmandate osapoolte kahtlusi. Menetluse teise etapi alustamiseks antud otsuse põhjal on selge, et komisjon pidas algusest saadik konkurentsi seisukohast kõige kaalukamaks kolmandate poolte tähelepanekuid (paragrahvid 24 kuni 27). Igal juhul on Woodpulpi otsuse põhjal selge, et kohustus ei ole ühepoolne ja konkurentsireeglite kohaldamist puudutavast otsusest eraldatud akt, sest sellise kokkuleppega loodud kohustused tuleb võrdsustada konkurentsireeglite rikkumise lõpetamist puudutavate määrustega. Seetõttu leidis Kohus eelnimetatud asjas, et sellise kohustuse võtmisega nõustusid hagejad omal põhjusel otsusega, mida komisjon oli pädev ühepoolset langetama.

65 Menetlusse astuja Virgin toetab komisjoni argumente.

66 Ka Saksa Liitvabariik leiab, et vaidlustatud järeldused ei ole pretsedendiõiguse kohaselt aktid, mida saab vaidlustada. Sellega seoses viitab ta Saksa kohtupraktikale, mille kohaselt otsuses sisalduv järeldus ettevõtte osalemise kohta oligopolis ei too ettevõttele kaasa negatiivset mõju, kuna sellise turuvõimu saavutamine näitab tegelikkuses ettevõtte head sooritust ja seda rõhutakse tihti ka reklaamides. Lisaks peavad Saksamaal ettevõtted ühinemise järelevalve protsessis omaks võtma järeldused, mis nende turuvõimu kohta on tehtud - näiteks, et turgu valitseb oligopol.

Poolte argumendid kohtuasjas T-127/97

67 CCE väidab, et kolm järeldust, mille komisjon vaidlustatud otsuses tegi, ehk teisisõnu: i) et TCCC-l on CEE üle valitsev mõju, ii) et on olemas eraldi koolajookide turg ja iii) et CCSBI on selle turul turgu valitsev seisund, ning CCSB konkurentsikäitumist puudutav kohustus, on otsused või otsuse osad ja asutamislepingu artikli 173 alusel saab neid vaidlustada.

68 CCE väidab, et vaidlustatud järelduste asukohal vaidlustatud otsuses ei ole hagi vastuvõetavuse seisukohalt tähendust. Sellega seoses viitab ta IBM juhtumile ja kohtuasjas 229/86 Brother vs komisjon, EKL 1987, lk 3757 antud määrusele, mille kohaselt otsuse sissejuhatus võib sisaldada vaidlustatud otsusest erineva akti, mida võib kohtulikult läbi vaadata. Ta lisab, et erinevalt NBV ja NVB juhtumile toetavad vaidlustatud järeldused vaidlustatud otsuse resolutiivosa.

69 Eriti järeldus, et CCE on TCCC valitseva mõju all, muudab selgelt CCE õiguslikku seisundit, sest muidu tuleb tal ostutehingu sooritamise puhul konkurentsimeetmete analüüsis

arvestada TCCC tegevuse ja käibega. Komisjoni argumendi osas, et see järeldus ei kuulu vaidlustatud otsuse resolutiivosa juurde ega kujuta endast ka seda toetavate põhjenduste vältimatut osa, esitab CCE vastuargumendi, et menetluse teine etapp algatati just komisjoni veendumuse tõttu, et CCE on TCCC valitseva mõju all.

70 Sama kehtib ka vaidlustatud järelduse kohta, et CCSBI on Briti koolaturul turgu valitsev seisund. See järeldus paneb CCEle ja CCSBle eelpool viidatud kohtuasja Michelin vs. komisjon tähenduses erilise vastutuse. Lisaks tekitab see järeldus koos järeldusega, et TCCCI on valitsev mõju, CCE jaoks trahvi määramise ohu isegi juhul, kui konkurentsireeglite rikkumise eest vastutaks ainult TCCC. Lisaks, kuigi on tõsi, et vaidlustatud otsuse artiklis 1 ei mainita selgesõnaliselt turgu valitseva seisundi tuvastamist, tuleb seda mõista nii, et vaatamata nimetatud turgu valitsevale seisundile kuulutatakse teadaantud tegevus ühisturuga kokkusobivaks.

71 Vaidlustatud kohustuse osas väidab CCE, et see on asutamislepingu artikli 173 tähenduses vaidlustatav akt. Peale selle, et sellel on CCE ja CCSB jaoks õiguslik mõju, toetab see ka järeldust, et TCCCI on CCE üle valitsev mõju, kuna seda rakendatakse ainult TCCC tütaretevõtete suhtes, kellest TCCC omab üle 51% (näiteks Woodpulpi juhtum) CCE rõhutab, et vastupidiselt komisjoni väitele nõudis komisjon temalt selle kohustuse võtmist järgmisel päeval pärast nõuandekomitee 7. jaanuari 1997 a. koosolekut (vt. 8. jaanuari 1997. a. kiri, hagiavalduse lisa nr. 2). Komisjon aga esitas komiteele asja nii, nagu CCE oleks juba selle kohustusega nõustunud. Lisaks on komisjon sellele kohustusele toetunud juba ühe teise menetluse käigus, mis puudutas asutamislepingu artikli 85 lõike 1 rakendamist (CS ja CCE vaheliste litsentsilepingute kinnitamine IP/97/1481).

72 Järgmiseks väidab CCE, et tal on õiguspärane huvi, et otsus kehtetuks kuulutataks, sest sellest otsusest võib saada pretsedent nii komisjoni kui ka rahvuslike kohtute ning rahvuslike konkurentsiorganite jaoks. Vastupidiselt komisjoni väitele ei ole tegu juhtumitega, mis võivad - kuid ei pea - toimuma tulevikus, vaid komisjonile on saadetud juba kaks CCEd puudutavat kaebust. Näiteks otsuses 95/421/EÜ, 21 detsember 1994, koondumise kuulutamiseks ühisturuga kokkusobivaks (kohtuasi IV/M.484 - Krupp/Thyssen/Riva/Falck/Tadfin/AST) (EÜT 1995 L 251, lk 18) viitas komisjon järelduses, et asjakohane geograafiline turg on maailmaturg (otsuse paragrahv 42) varasemale otsusele, mis võeti vastu Euroopa Söe- ja Teraseühenduse asutamislepingu alusel. Komisjoni otsuses nr. 95/354/EC, 14 veebruar 1995, nõukogu määruse (EMÜ) nr. 4064/89 kohase menetluse kohta (kohtuasi nr. IV/M. 477 Mercedes-Benz/Kässboher) (EÜT 1995 L 211, lk 1) viitab komisjon oma järelduse toetuseks, et eksisteerib kaks eraldi turgu (paragrahvid 14 ja 65), selgesõnaliselt kahele varasemale otsusele. Lisaks võttis Kohus kohtuasjas T-46/92 Scottish Football Association vs komisjon, EKL 1994, II-1039 menetlusse sellise hageja hagi, kes tahtis end kaitsta otsuste vastu, mida komisjon võib tulevikus langetada vastavalt nõukogu 6. veebruari 1962. aasta määruse nr 17 (esimene määrus asutamislepingu artiklite 85 ja 86 rakendamise kohta) 5 artikli 11 lõikele 5 (OJ, English Special Edition 1959-1962, lk. 87, edaspidi määrus nr 17). CCE väidab, et komisjoni otsusel, mis sisaldab hinnangut kindlale faktilisele olukorrale konkurentsireeglitest lähtuvalt, on vaieldamatu mõju rahvuslikele kohtutele ja ametivõimudele isegi siis, kui see pole neile siduv.

73 Lõpuks leiab CCE, et ühenduse ülimuslikkuse põhimõttest lähtuvalt ei saa rahvuslik kohus kuulutada komisjoni otsust kehtetuks ja et asutamislepingu artiklis 5, kus sätestatakse heauskse koostöö kohustus, antakse mõista, et kohalikud ametivõimud peaksid vältima otsuseid, mis on vastuolus ühenduse institutsioonide otsustega (High Court of Justice otsus

kohtuasjas Iberian UK Limited/BPB Industries 1996 CLMR 601 ja Prantsuse konkurentsinoukogu otsus 29 oktoobrist 1996 nr 96-D-67).

74 Komisjon väidab, et hagi on ilmselt vastuvõetamatu, sest see ei ole seotud vaidlustatud otsuse resolutiivosaga, vaid ainult mõnega selle põhjendustest, mis asutamislepingu artikli 173 tähenduses ei ole vaidlustatavad aktid. Komisjon rõhutab veelkord, et CCE argumendid tema hagi vastuvõetavuse toetuseks tuleb tagasi lükata samal põhjusel, mis on välja toodud kohtuasjas T-125/97.

75 Komisjon lükkab tagasi ka CCE argumendi, mille kohaselt järeldusel, et TCCCI on tegelik valitsev mõju CCE üle, on õiguslik mõju, kui CCE peaks tahtma Euroopas uusi ostutehinguid teha ja märgib, et pole sugugi kindel, et sellised olukorrad tulevikus tekkida võivad. Lisaks väidab komisjon vastu, et nimetatud järeldus ei moodusta osa vaidlustatud otsuse resolutiivosast ega kujuta endast ka selle põhjenduste vältimatut osa.

76 Menetlusse astuvad Virgin ja Saksa Liitvabariik esitasid samad argumendid, mis tõstatati ka kohtuasjas T-125/97.

Euroopa Kohtu hinnang

77 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt kujutab iga meede, mis loob hageja huvisid puudutava siduva õigusliku mõju seeläbi, et muudab tema õiguslikku seisundit, endast asutamislepingu artikli 173 kohaselt akti, mille kehtetuks kuulutamiseks saab esitada hagi (eelpool viidatud kohtuasi IBM vs komisjon, paragrahv 9, liidetud kohtuasjad C-68/94 ja C-30/95 Prantsusmaa ja teised vs. komisjon, EKL 1998, lk I-1375, paragrahv 62, ja kohtuasi T-87/96 Assicurazioni Generali ja Unicredito vs. komisjon, EKL 1999, lk II-203, paragrahv 37)

78 Et määratleda, kas teatud akt või otsus loob nimetatud mõju, tuleb vaadelda selle sisu (määrus kohtuasjas C-50/90 Sunzest vs. komisjon, EKL 1991, I-2917, paragrahv 12, ja eelpool viidatud kohtuasi Prantsusmaa ja teised vs. komisjon, paragrahv 63).

79 Käesolevas kohtuasjas järeldub eelnevast, et ainult see, et vaidlustatud otsus kuulutab teadaantud tegevuse ühisturuga kokkusobivaks, mistõttu see põhimõtteliselt ei avalda hagejatele negatiivset mõju, ei vabasta Kohust kohustusest uurida, kas vaidlustatud järeldustel on selline siduv õiguslik mõju, mis mõjutaks hagejate huve.

Järeldus turgu valitseva seisundi olemasolu kohta

80 Kõigepealt tuleb märkida - nagu ka komisjon rõhutas - et ettevõtjatele asutamislepingu artikli 86 alusel kohustuste panemiseks (eelpool mainitud kohtuasi Michelin vs komisjon, paragrahv 57, kohtuasi T-51/89 Tetra Pak vs komisjon, EKL 1990, lk II-309, paragrahv 23, kohtuasi T-111/96 ITT Promedia vs komisjon, EKL 1998, lk II-2937, paragrahv 139, ja kohtuasi T-228/97 Irish Sugar vs komisjon, EKL 1999, lk II-2969, paragrahv 112) ei ole vaja, et komisjoni otsusega oleks tuvastatud nende ettevõtjate turgu valitsev seisund vaid, et need kohustused tulenevad otseselt artiklist 86. Eelmainitud kohtupraktika alusel tuleb turgu valitseva seisundiga ettevõttel - et mitte kahjustada aktiivset konkurentsi turul - oma turukäitumist vajaduse korral vastavalt kohaldada, sõltumata sellest kas komisjon on sellekohase otsuse vastu võtnud või mitte.

81 Teiseks ei ole komisjoni järeldusel turgu valitseva seisundi olemasolu kohta IBM asjas langetatud kohtuotsuse tähenduses siduvat õiguslikku mõju isegi siis, kui see võib tegelikkuses vastava ettevõtte poliitikat ja äristrateegiat tulevikus mõjutada. Selline järeldus tehakse, analüüsidest turu struktuuri ja konkurentsitingimusi, mis komisjoni vastava otsuse langetamise ajal turul valitsevad. Niisiis peab ettevõtte, keda loetakse turgu valitsevas seisundis olevaks, hakkama käituma teatud viisil, et vältida võimalikke asutamislepingu artikli 86 rikkumisi ning see käitumine sõltub erinevatest parameetritest, mis peegeldavad antud ajal turul valitsevaid konkurentsitingimusi.

82 Lisaks peab komisjon asutamislepingu artiklil 86 põhineva otsuse langetamise käigus uuesti määratlema asjakohase turu ja tegema konkurentsitingimuste kohta ajakohase analüüsi, mis ei pea tingimata põhinema samadel alustel, kui mõni eelnev turgu valitseva seisundi olemasolu kohta tehtud järeldus.

83 Niisiis ei tähenda käesolevas asjas asjaolu, et asutamislepingu artiklit 86 rakendava otsuse puhul võib komisjon olla mõjutatud vaidlustatud järeldusest - nagu ta ka ise kohtuistungil ütles - et sellisel järeldusel on ainult sellel põhjusel IBM juhtumi tähenduses siduv õiguslik mõju. Vastupidiselt TCCC väitele ei kaotanud TCCC õigust pöörduda kehtetuks tunnistamise hagiga Esimese Astme Kohtusse eesmärgiga vaidlustada komisjoni järeldusi, mille kohaselt CCSB käitumine kuulutatakse kuritarvituseks.

84 Mõju osas, mida valitseva turuseisundi tuvastamine võiks avaldada rahvuslikele kohtutele, tuleb meeles pidada, et vaidlustatud otsust ei langetatud asutamislepingu artikli 86 alusel, vaid vastavalt määrusele nr 4064/89 ja see ei mõjuta mingil moel rahvuslike kohtute õigust rakendada asutamislepingu artiklit 86.

85 Isegi kui mõni rahvuslik kohus peaks asutamislepingu artikli 86 alusel otsust andes olema otseselt mõjutatud komisjoni otsuste langetamise praktikast ja leidma samuti, et CCSBI on turgu valitsev seisund, siis ei tähenda see mingil juhul, et vaidlustatud järeldusel on õiguslikult siduv mõju. Rahvuslik kohus, kellel tuleb pärast vaidlustatud otsust CCSB ja kolmanda osapoole vahelises vaidluses anda hinnang CCSB tegevusele, ei ole õiguslikult seotud komisjoni eelnevate järeldustega. Miski ei takista tal teha järeldust, et - vastupidiselt komisjoni järeldusele vaidlustatud otsuse vastuvõtmise ajal - ei ole CCSB enam turgu valitsevas seisundis.

86 Selliseid järeldusi ei kõiguta ka kohtupraktika, millele TCCC viitas oma hagi vastuvõetavuse toetuseks. Esiteks, eelpool mainitud kohtuasjas BP vs komisjon antud kohtuotsus puudutab ilmselgelt ettevõtja õigust vaidlustada ühenduse kohtutes otsus, milles komisjoni süüdistab teda asutamislepingu artikli 86 rikkumises, kuigi selle eest trahvi ei määratud. Kuna otsuse alusel, milles leitakse, et ettevõtja on oma valitsevat turuseisundit kuritarvitanud, saavad kolmandad isikud esitada rahvuslikule kohtule hagi kahjude hüvitamiseks, on sellise otsuse adressaadil vaieldamatu huvi esitada hagi selle kehtetuks kuulutamiseks. Käesolevas kohtuasjas ei ole hagejatel sellist huvi, kuna vaidlustatud otsus ei esita küsimust, kas teadaantud tegevus sobib ühisturule ega väida, et CCSB kuritarvitab oma seisundit.

87 Küsimuse osas, kas kohtuasjas Deshornes vs komisjon tehtud otsus puutub asjasse, tuleb märkida, et selle otsuse kohaselt oli oma karjääri edenemise seisukohalt keerulises olukorras oleval hagejal aktsepteeritav, tegelik ja kehtiv huvi vaidlustada otsus, mille mõju hakkab avalduma alles pärast tema pensionile jäämist. Käesolevas kohtuasjas leiab Kohus, et

vaidlustatud otsuse põhjendustes sisalduval järeldus, et CCSBI on turgu valitsev seisund, ei mõjuta mingil moel CCSB positsiooni turul ega avalda otsest õiguslikku mõju tulevikus. Samal põhjusel ei puutu asjasse ka eelpool mainitud kohtuasjas *Rousseau vs Euroopa Kontrollikoda* langetatud otsus.

88 Kohtuasjas *RSV vs komisjon* antud otsuses möönis Euroopa Kohus, et hagejal on õiguspärane huvi paluda kuulutada kehtetuks komisjoni otsus, millega kohustati teda tagasi maksma Madalmaade Kuningriigi poolt temale õigusvastaselt määratud toetuse, kuigi tal oli juba vastavalt Madalmaade seadusele ja tema vastu algatatud siseriiklikele menetlustele kohustus maksejõuetuse või maksete peatumise korral saadud toetus tagasi maksta. Selle lahenduse põhjenduseks oli, et kui hageja nõue tagasimakse vaidlustamiseks siseriiklikust õigusest lähtuvalt rahuldatakse, on vaidlustatud otsus Madalmaade valitsuse jaoks ainus põhjendus tagasimakse nõudmiseks (paragrahvid 9 ja 10). Käesolevas asjas ei ole vaidlustatud järeldus aluseks ühelegi muule otsusele, mida komisjon CCSB vastu konkurentsireeglite rikkumise eest võib langetada.

89 Kohtuasjas *Postbank vs komisjon* langetatud otsuse osas peab märkima, et kuigi Esimese Astme Kohus võttis vastu hagi, mis esitati komisjoni otsuse vastu, milles lubati kolmandatel isikutel esitada dokumente, mis sisaldavad hageja poolt siseriikliku kohtumenetluse käigus konfidentsiaalseks kuulutatud informatsiooni, oli selle põhjuseks, et Kohtu arvates võis selline otsus endast kujutada EMÜ asutamislepingu artikli 214 (praegu artikkel 287 EC) ja määruse nr 17 artikli 20 rikkumist.

90 TCCC väide, et valitseva turuseisundi tuvastamine on vajalik ainult siis, kui komisjon võtab määruse nr 4064/89 põhjal vastu otsuse, millega kuulutab teadaantud tegevuse ühisturule sobimatuks, tuleb tagasi lükata. Kui komisjon kavatses kuulutada teadaantud tegevuse ühisturule sobivaks, peab ta tegevuse iseloomust lähtuvalt piisavalt põhjendama, et kolmandad isikud võiksid vajadusel tema analüüsi paikapidavust ühenduse kohtutes vaidlustada. Kuigi, nagu ka TCCC rõhutas, on tõsi, et kui komisjon kavatses kuulutada mõne tegevuse ühisturule sobimatuks, esitab ta tavaliselt üksikasjaliku analüüsi ainult asjakohase turu ja sellel tegutsevate ettevõtjate kohta, võib ta - silmas pidades põhjendamise kohustust - teha sellise analüüsi ka juhul, kui ta kavatses kuulutada mõne tegevuse ühisturule sobivaks, eriti siis, kui otsus võetakse vastu määruse nr 4064/89 alusel.

91 Mis puudutab hageja väidet ohu kohta, et talle võidakse määrata konkurentsireeglite rikkumise eest trahve, tuleb meeles pidada, et sellist riski ei tekita ainult järeldus, et CCSBI on teatud ajal turgu valitsev seisund, vaid hageja otsus käituda viisil, mida loetakse turgu valitseva seisundi kuritarvitamiseks. Selles suhtes ei puutu asjasse TCCC eelpool toodud viide kohtuasjas *Cimenteries CBR ja teised vs komisjon* langetatud otsus. Euroopa Kohtu otsus, et lepingu osapooltel on õigus vaidlustada määruse nr 17 artikli 15 lõike 6 alusel vastuvõetud komisjoni otsus, oli tingitud sellest, et see otsus jättis nad lõplikult ilma artikli 15 lõike 5 kohasest õiguslikust kaitsest ja tekitas neile tõsise rahalise kaotuse ohu (lk 82-84; vt ka kohtuasi T-19/91 *Vichy vs komisjon*, EKL 1992, II-415, paragrahv 16). Kuid selline erand tehti ainult teates kirjeldatud tegevuse suhtes ja see ei anna tulevikus kaitset ühegi muu tegevuse suhtes, kui ainult lepinguga kaetud tegevused. Käesolevas asjas ei võta vaidlustatud järeldus hagejatelt õiguslikku kaitset, millele neil on erisätte põhjal õigus ega ole selle eesmärgiks piirata CCSB teatavat tegevust, mida komisjon on juba uurinud.

92 Eeltoodu põhjal on selge, et vaidlustatud otsuses sisalduv järeldus CCSB turgu valitseva seisundi kohta ei tekita iseenesest siduvat õiguslikku mõju, mistõttu hagejate valet selle sisu kohta ei võeta kohu arutlusse.

Järeldus asjakohase turu definitsiooni kohta

93 Kuna hagejate valet järelduse kohta, mis puudutab CCSB turgu valitseva seisundi olemasolu, ei võeta kohtu arutlusse, ei ole *a fortiori* vastuvõetav ka nende vaie hageelse järelduse vastu eraldi koolajookide turu olemasolu kohta.

Vaidlustatud kohustus

94 Kõigepealt tuleb märkida, et kuigi CCE väitis, et kõnealune kohustus toob tema jaoks kaasa õigusliku mõju, nõudis ainult TCCC oma hagiavalduses vaidlustatud otsuse kehtetuks tunnistamist põhjusel, et nimetatud kohustus oli osa selle otsuse põhjendustest. Oma vastustes Esimese Astme Kohtu küsimustele väitis CCE, et ta ei nõudnud nimetatud kohustuse kehtetuks tunnistamist, sest see on vaidlustatud otsuse lahutamatu osa ja mitte eraldi akt. Kohtuistungil lisas ta, et kõnealune kohustus oli tegelikult meede, mille ta ise oli võtnud ja seetõttu ei saanud see olla kehtetuks tunnistamise hagi esemeks.

95 Sellest järeldub, et kuna CCE ei soovinud otsuse kehtetuks tunnistamist kõnealuse kohustuse osas, võetakse Kohtu hindamisel arvesse ainult selle kohustuse väidetav õiguslik mõju.

96 Sellega seoses tuleb kõigepealt tagasi lükata komisjoni vastuväide, mille kohaselt hagejate valet vaidlustatud kohustuse õiguspärasuse kohta ei tuleks kohtu arutlusse võtta, sest see kohustus ei ole määruse nr 4064/89 artikli 8 lõike 2 tähenduses formaalne tingimus. Sellekohasest kohtupraktikast on selge, et selline kohustus võib olla kehtetuks kuulutamise hagi esemeks, kui selle sisu analüüsi käigus selgub, et sel on IBM juhtumi tähenduses siduv õiguslik mõju (vt. ka eelpool toodud otsus kohtuasjas Prantsusmaa ja teised vs komisjon, paragrahvid 60-69). Lisaks tuleb märkida, et komisjon väitis ise oma kirjalikus vastuses Esimese Astme Kohtu küsimustele, et teatavatel kohustustel, mida mainitakse ainult määruse nr 4064/89 artikli 6 lõike 1 punkti b alusel vastuvõetud otsuste põhjustes, võib vahel olla selline mõju.

97 Järelikult selleks, et määratleda, kas kõnealusel kohustusel on siduv õiguslik mõju, tuleb uurida, kas see asetati teadaantud tegevuse kokkusobivaks kuulutamise tingimuseks nii, et selle rikkumise korral saab komisjon oma otsuse tagasi võtta, nagu ta kirjalikus vastuses Kohtu küsimustele väitis end teha võivat teatavate kokkusobivaks kuulutamise otsuste puhul, mis on vastu võetud määruse nr 4064/89 artikli 6 lõike 1 punkti b alusel.

98 Dokumentide ja vastuste põhjal, mis hagejad andsid Esimese Astme suulistele küsimustele, on selge, et komisjoni 13. detsembri 1996. a. otsus algatada määruse nr 4064/89 artikli 6 lõike 1 punkti c kohane menetlus tehti muuhulgas seepärast, et kolmandad isikud olid menetluse esimese faasi jooksul esitanud tõsiseid vastulauseid teadaantud tegevuse kokkusobivuse kohta ühisturuga (vt TCCC vastuvõetamatuse väidet puudutavate märkuste lisa 3, ja eriti määruse nr 4064/89 artikli 6 lõike 1 punkti c kohase komisjoni otsuse paragrahvi 23 ja järgnevaid paragrahve).

99 Samuti on kohtule esitatud dokumentidest selge, et päev pärast seda, kui hagejad kohtusid konkurentsivaldkonna voliniku hr. Van Miertiga, tegi CCE 19. detsembril 1996 komisjonile kirjaliku ettepaneku mitmete kohustuste kohta, mida ta võiks endale võtta niivõrd, kuivõrd need oleksid vajalikud selleks, et komisjon kiidaks teadaantud tegevuse heaks. Kirja tekst on järgmine:

Nende ettepanekute eesmärgiks on käsitleda vastuväiteteatistes väljatoodud probleeme, juhaks kui peetakse vajalikuks panna ette, et see tegevus tuleks keelata. ... Hoolimata sellest seisukohast on pooled siiski alati väljendanud tahet komisjoni poolt vastuväiteteatistes välja toodud probleemide lahendamiseks ettepanekute kaudu, mis on mõistlikud, asjakohased ning puudutavad põhistruktuure. Osapooled usuvad, et järgnevad ettepanekud kohustuste kohta, millel on nende jaoks kaugeleulatuvad ärilised tagajärjed, saavutavad selle eesmärgi ja lahendavad vastuväiteteatistes välja toodud probleemid. Kui need ettepanekud peaksid olema komisjonile vastuvõetavad, on pooled valmis need vormistama täieulatuslike kirjalike kohustuste kujul. Sellel alusel usume, et tegevuse võib esitada komisjoni täiskogule ühinemise kontrolli määruse artikli 8 lõike 2 kohase kokkusobivaks tunnistamise otsuse saamiseks (kohtuasja T-125/97 hagiavalduse lisa 13).

100 Päev pärast nõuandekomitee 17. jaanuari 1997. a. koosolekut, kus üksikasjaliselt arutati CCE poolt ettepanud kohustust, vastas MTF juhataja 8. jaanuaril 1997. a. eeltoodud kirjale järgmiselt:

Viitan 20. detsembri 1990. a. kuupäevaga kirjale, mille adressaat on volinik Van Miert, milles esitati ametlik ettepanek teatavate kohustuste osas, mida pooled on valmis võtma. Palume teil kirjalikult kinnitada teie edaspidist ärilist käitumist puudutav kohustus, nimelt, et niikaua kui CCEl on CCSB üle valitsev mõju, võtab CCSB omaks samad piirangud, mida Coca-Cola Export Corporation nõustus 1989. aastal komisjonile antud lubaduses rakendama ... Me usume, et selline kohustus - kui seda õigesti kohaldada - võib leevendada mõningaid kolmandate isikute esitatud kahtlusi.

101 Nagu ilmneb nõuandekomitee arvamusest, palus komitee selgesõnaliselt, et komisjon arvestaks komitee koosolekul tehtud märkusi, eriti neid märkusi, mis puudutasid The Coca-Cola Export Corporation'i poolt komisjoni ees 1989. aastal antud võetud kohustust, ning 8. jaanuari 1997. a. kirja võiks tõlgendada kui komisjoni teadet, et ta kavatseb teadaantud tegevuse heakskiitmise tingimuseks seada, et CCSB täidab samasuguseid kohustusi. Sellegipoolest on selge, et MTF direktor püüdis siiski neid kahtlusi hajutada, rõhutades samas kirjas, et CCE kohustus ei ole teadaantud tegevuse heakskiitmise tingimuseks. ("Teie nõusolek ei oleks kokkusobivuse kuulutamise tingimuseks, kuid kohustust mainitaks lõplikus otsuses. Nõuandekomitee on selle seisukoha heaks kiitnud (vt. kohtuasja 125/97 hagiavalduse lisa 13)").

102 MTF juhataja saatis 9. jaanuaril 1997 CCEle kinnitamiseks väljavõtte vaidlustatud otsuse projektist, mis puudutas kõnealust kohustust. CCE peajurist kinnitas 13. jaanuaril 1997. kirjalikult selle kohustuse võtmise ja nõustus komisjoni otsusega kiita teadaantud tegevus tingimusteta heaks ("CCE ja teised pooled tervitavad otsust kiita ettepanud tegevus tingimusteta heaks ja mul on hea meel kinnitada, et niikaua kui CCEl on CCSB üle valitsev mõju, võtab ka CCSB omaks sama kohustuse, mille komisjoni ees võttis 1989 a. The Coca-Cola Export Corporation. Me loodame, et meie kinnitus aitab lahendada kõik seda tegevust puudutavad ja veel lahendamata küsimused meie ja komisjoni vahel.)

103 Vaidlustatud otsuse paragrahvis 212 mainitakse komisjoni ja CCE vahelise kirjavahetuse sisu. Sellest paragrahvist on selge, et komisjon arvestas CCE võetud kohustusega, kuigi ei teinud sellest määruse nr. 4064/89 artikli 8 lõike 2 tähenduses formaalset tingimust. ("Igal juhul arvestab komisjon sellega, et CCE kohustub - niikaua kui CCEI on CCSB üle valitsev mõju - et ka CCSB võtab omaks sama kohustuse, mille komisjoni ees 1989 a. võttis The Coca-Cola Export Corporation. See kohustus peaks leevendama mõningaid kolmandate isikute poolt selles menetluses esitatud kahtlusi.")

104 Eelpooltoodu põhjal on selge, et kui komisjon võttis vastu vaidlustatud otsuse, ei kavatsenud ta sellega teha antavat heakskiitmist kõnealusest kohustusest sõltuvaks, nagu näha ka kirjavahetusest CCEga.

105 Igal juhul lükkab TCCC väite, et komisjon nõudis selle kohustuse võtmist, ümber asjaolu, et kuu aega pärast vaidlustatud otsuse vastuvõtmist esitas CCE uuesti ettepaneku sama kohustuse võtmiseks, seekord põhjusel, et saada luba ainuõigusliku litsentsilepingu sõlmimiseks CSga, mida tuli uurida asutamislepingu artikli 85 valguses, kuigi see oli teadaantud tegevuse lahutamatu osa (vt. CCE kiri komisjonile, 17 veebruar 1997, "juurde lisatud CCE poolt vabatahtlikult selles asjas võetud kohustus selle lõplikus kokkulepitud vormis", ja komisjoni pressiteade IP/97/148).

106 Sellest tuleneb, et vaidlustatud kohustusel ei siduvat õiguslikku mõju selles mõttes, et selle rikkumine ei mõjuta mingil moel vaidlustatud otsuse seaduslikkust ega ole aluseks selle tagasivõtmisele. Järelikult ei ole see kohustus asutamislepingu artikli 173 tähenduses vaidlustatav akt, mistõttu tuleb TCCC hagiavaldus kuulutada vastuvõetamatuks osas, mis puudutab selle kohustuse seaduslikkust.

Järeldus, et TCCC on CCE üle valitsev mõju

107 Küsimuse osas, kas komisjoni järeldus, et TCCC on CCE üle valitsev mõju, on eelpool toodud kohtupraktika (vt paragrahv 96) kohaselt vaidlustatav akt, tuleb meeles pidada, et komisjoni järeldus, et teadaantud tegevus hõlmab määruse nr 4064/89 artikli 1 lõike 2 tähenduses kogu ühendust, põhines ainuüksi CCE ja ABGB rahvusvahelisel ja ühenduse tasemel toimunud käibel. Põhjendades oma ainuõigust teostada teadaantud tegevuse üle järelevalvet, ei võtnud komisjon sealjuures arvesse TCCC käivet, sest ta ei lugenud seda määruse nr 4064/89 artikli 5 lõike 1 ja 4 kohaseks ühinemises osaleva ettevõtte käibeks, ning seetõttu ei ole vaidlustatud järeldusel hagejate suhtes siduvat õiguslikku mõju (kohtuasi T-3/93 Air France vs komisjon, EKL 1994, lk II-121, paragrahvid 45 - 47).

108 Seda seisukohta ei lükka ümber ka CCE väide, et vaidlustatud järeldusel on siduv õiguslik mõju, kuna see kohustab teda teatama komisjonile kõikidest tulevikus toimuvatest ühinemistest tema enda ja TCCC koondkäibe põhjal määruse nr 4064/89 artiklite 4 ja 14 kohase trahvi ähvardusel ja kuna CCE satub seetõttu määruse nr 17 kohaste trahvide määramise ohtu, kui TCCC peaks toimima konkurentsireeglite vastaselt. Nagu ka järeldus turgu valitseva seisundi kohta, sõltub järeldus, et TCCC on CCE üle valitsev mõju, paljudest pidevalt muutuvatest teguritest, nagu aktsionäride osalemine CCE igaaastastel üldkoosolekutel. Järelikult ei halva vaidlusalune otsus tulevikus TCCC ja CCE ärisuhteid ega nende struktuuraalseid või muid sidemeid. Seetõttu ei saa seda otsust kasutada põhjendusena võimalike konkurentsireeglite rakendamismenetluste algatamiseks hagejate vastu tulevikus selle valitseva mõju tõttu, mida TCCC komisjoni väitel vaidlustatud otsuse vastuvõtmise ajal CCE üle omas.

109 Sellest järeldeb, et hagiavaldused ei ole vastuvõetavad osas, mis puudutab komisjoni järeltuse, et TCCCI on CCE üle valitsev mõju, kehtetuks tunnistamist.

TCCC alternatiivsed kehtetuks tunnistamise nõuded

110 Kuna komisjoni vaidlustatud järeltustel asjakohase turu definitsiooni kohta, CCSB valitseva seisundi kohta turul ja TCCC valitseva mõju kohta CCE üle ei ole hageja huvisid mõjutavat siduvat õiguslikku mõju ja mis seetõttu ei ole asutamislepingu artikli 173 tähenduses vaidlustatavad aktid, tuleb vastuvõetamatuks kuulutada ka TCCC alternatiivne nõue kuulutada kehtetuks vaidlustatud otsus tervikuna niivõrd, kui võrd selline kehtetuks kuulutamine on vajalik nimetatud järeltuste kehtetuks muutmiseks.

111 Kõige eeltoodu põhjal tuleb hagiavaldused vastuvõetamatuse tõttu tagasi lükata.

Kohtukulud

112 Vastavalt Kohtu kodukorra artikli 87 lõikele 2 tuleb kohtukulud sisse nõuda poolelt, kelle kahjuks otsus on tehtud, kui pool, kelle kasuks otsus tehti on seda oma avaldustes taotlenud. Vastavalt Kohtu kodukorra artikli 87 lõikele 4 võib Kohus määrata, et menetlusse astuja, kes ei ole liikmesriik, peab oma kohtukulu kandma ise.

113 Vastavalt poolte nõuetele tuleb TCCCI ja CCEI seetõttu tasuda kohtukulud vastavalt kohtuasjades T-125/97 ja T-127/97. Menetlusse astuja Virgin tasub ise oma kohtukulud.

114 Vastavalt kodukorra artikli 87 lõikele 4 tasub Saksa Liitvabariik oma kohtukulud ise.

Esitatud põhjendustest lähtudes

EUROOPA ÜHENDUSTE ESIMESE ASTME KOHUS (esimene koda, laiendatud koosseis)

otsustab:

- 1. lükata hagiavaldused vastuvõetamatuse tõttu tagasi.**
- 2. määrata, et kohtuasjade T-125/97 ja T-127/97 kohtukulud tasuvad vastavalt Coca-Cola Company ja Coca-Cola Enterprises Inc.**
- 3. määrata, et The Virgin Trading Company Ltd ja Saksa Liitvabariik tasuvad oma kohtukulud ise.**

Vesterdorf

Meij

Tiili

Vilaras

Pirrung

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 22. augustil 2000 Luxembourgis.

H. Jung
Kohtusekretär

B. Vesterdorf
President

